

מ"י 5739/01/17 - מדינת ישראל נגד שחר פטורי

בית משפט השלום בירושלים

מ"י 5739-01-17 מדינת ישראל נ' פטורי
תיק חיצוני: 3863/2017

בפני המבקשת
נגד המשיב
כבוד השופטת קרן מילר
מדינת ישראל
שחר פטורי

בשם המבקשת עו"ד פקד אבי שרייר

בשם המשיב עו"ד ארז בר-צבי

החלטה

1. בפני בקשה להרחקתו של המשיב ממגרשי כדורגל בהתאם לחוק איסור אלימות בספורט, התשס"ח-2008 (להלן: "חוק איסור אלימות בספורט").
2. המשיב נעצר ביום 2.1.2017 בחשד כי ירה פצצת תאורה לכיוון אצטדיון טדי בירושלים לפני תחילתו של משחק כדורגל בין בית"ר ירושלים לבין מכבי תל אביב. התבקשה הארכת מעצרו ל-3 ימים נוספים, אך צוין כי אם בית המשפט יורה על שחרורו מתבקשת הרחקתו ממגרשי כדורגל לפי חוק איסור אלימות בספורט למשך 3 עונות.
3. בהחלטתי מיום 3.1.2017 הוריתי על שחרורו של העורר למעצר בית למשך שלושה ימים וכן אסרתי על כניסת המשיב למגרשי כדורגל לצורך צפייה במשחקי כדורגל עד ליום 1.7.18. כן נקבעה חובת התייצבות לחתימה בתחנה בעת המחצית בכל משחקי הכדורגל בהם תשחק קבוצת בית"ר ירושלים.
4. על החלטה זו הוגש ערר אשר התקבל על ידי בית המשפט המחוזי (כב' השופטת ש' רנר). בית המשפט קבע כי יש לעשות הבחנה ברורה בין ההליך על פי חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: "חוק המעצרים"), לבין ההליך על פי חוק איסור אלימות בספורט.
5. בית המשפט הדגיש כי ההליך על פי חוק איסור אלימות בספורט הינו הליך בעל אופי מנהלי-מניעתי הנושא סמכויות מרחיקות לכת בנוגע להגבלת חריות הפרט על בסיס "חשד סביר" בלבד. לפיכך נקבע כי בהליך כזה יש להניח את התשתית הראייתית הקיימת בפני המשיב על מנת שיוכל לטעון לגביה בצורה מושכלת.
6. בית המשפט עמד על כך שעלול להתעורר קושי במקרה בו עדיין מתנהל הליך חקירתי וכאשר המשטרה

אינה מעוניינת בשלב זה בחשיפת חומרי החקירה על מנת לא לפגוע בחקירה. בית המשפט עמד על שלושה פתרונות אפשריים למצב דברים זה:

"**ראשית**, יכולה המשיבה לעתור להרחקה מכח חוק המעצרים כל עוד החקירה מתנהלת כאשר שאלת ההצדקה לכך תיבחן במגבלות ובערבויות שקובע חוק זה. **שנית**, יתכן וניתן לעתור להרחקה גם מכח חוק איסור אלימות בספורט לתקופה מוגבלת בדומה לחוק המעצרים, כאשר ההצדקה לאי חשיפת החומר טמונה בטעמים חקירתיים, ואולם זאת כל עוד החקירה מתנהלת ובמגבלות הזמן שקובע חוק המעצרים. בהקשר זה יצוין כי לפי חוק איסור אלימות בספורט נתונה גם לקצין משטרה הסמכות להורות על הרחקה לפרק זמן של 30 ולעיתים אף 60 יום (ר' סעיף 13 לחוק). **שלישית**, יתכן שבמקרים מסויימים תעדיף המשיבה לנקוט אך בערוץ המניעתי ולחשוף את החומר בפני החשוד. במקרה זה יכולה המשיבה לעתור להרחקה לפי חוק איסור אלימות בספורט ללא תלות בהגשת כתב אישום ולמשך התקופה הקבועה בחוק איסור אלימות בספורט".

7. כעת שבה ומבקשת המשטרה להורות על הרחקתו של המשיב ממגרשי כדורגל למשך שלוש עונות. יצוין כי הבקשה נפתחה במסגרת תיק מ"י אך הטענות הן במסגרת חוק איסור אלימות בספורט. עוד אציין כי המשטרה עדיין אינה מוכנה לחשיפת החומרים בתיק בפני המשיב ואת מאחר שהחקירה טרם הסתיימה.

8. לאחר שעיינתי בתיק החקירה שהוגש לי אני סבורה כי יש להיענות לבקשה בחלקה.

9. בית המשפט העליון עמד בהרחבה על תכליתו של חוק איסור אלימות בספורט אשר "נועד לתת מענה כולל לבעיה הגוברת של אלימות במגרשים, שהובילה במהלך השנים לגרימתם של נזקים קשים ואף בלתי הפיכים" (בש"פ 7317/15 **קדוש נ' מדינת ישראל**, פסקה 30 (7.2.2016) (להלן: "**עניין קדוש**")).

10. כב' השופטת ברק-ארז דנה בעניין **קדוש** בשאלה האם ההרחקה הקבועה בחוק איסור אלימות בספורט קובעת נורמה פלילית ועונה על כך בשלילה:

"במישור הקונקרטי, אני סבורה שאין קושי לקבוע כי סעיפים 17-18 לחוק אינם קובעים נורמה פלילית. פרק ד' לחוק איסור אלימות בספורט ("אכיפה ועונשין") כולל הוראות שונות - בהן הוראות "עונשין" ובהן הוראות "אכיפה". חלק מהסעיפים בפרק זה עוסקים באיסורים שהפרתם עלולה לגרום עונש מאסר (ראו סעיפים 14-16 לחוק איסור אלימות בספורט. כן ראו את העבירות המוגדרות בתוספת הראשונה לחוק). נקל לראות שסעיפים 17-18 לחוק, לעומתם, הם בעלי אופי אחר. ראשית, הם אינם קובעים סנקציות שמאפיינות הוראות עונשין (מאסר או קנס), אלא מקנים את הסמכות להוצאת צו הרחקה מהמגרשים. שנית, לצורך הוצאת צו הרחקה די ב"חשד סביר" שנעברה עבירה הקשורה לספורט (לפי החלופה הקבועה בסעיף 17(1) לחוק) או שנמצא "בסיס סביר לחשש" כי אדם עלול להתנהג בעתיד באופן מסוים באירוע ספורט (לפי החלופה הקבועה בסעיף 17(2) לחוק). לא מדובר אפוא ברף ההוכחה הנדרש בדין הפלילי. מובן שאין ברף ההוכחה כפי שהוגדר בסעיף, כשלעצמו, כדי להכריע בשאלה האם עסקינן בסנקציה פלילית, שכן עלולים אנו לשגות ב"הנחת המבוקש". ואולם, יש בכך כדי להעיד שהמחוקק לא ראה בכך נורמה עונשית, ולא כל שכן פלילית. שלישית, וחשוב מכול, מלשונם של הסעיפים וממהותם ניתן ללמוד כי הסמכות הקבועה בסעיף 17 אינה צופה פני עבר, אלא פני עתיד. אין מדובר בעונש על מה שאירע, אלא על מניעת העלול לבוא".

11. יש להדגיש כי סעיפים 17-18 לחוק איסור אלימות בספורט קובעים רמת הוכחה של "חשד סביר" או "בסיס סביר לחשש" ואין קשר, כאמור בעניין **קדוש**, בין רמה ראייתית זו לרמה הנדרשת במשפט פלילי. מאחר

שמטרת החוק הינה מניעתית הסתפק המחוקק ברמה ראייתית נמוכה מזו הנדרשת במשפט פלילי. כפי שקבע כב' השופט מודריק בעמ"ת 56228-11-14 **מזרחי נ' פרקליטות מחוז תל אביב פלילי** (7.12.2014):

"לא מן הנמנע, אם כן, שפלוגי שננקט נגדו צו הרחקה ממשחקי כדורגל, ובד בבד עם זה הוגש נגדו כתב אישום בגין הפרת הוראות חוק איסור האלימות בספורט, יימצא זכאי בדינו מצד אחד, ותיקבע הרחקתו לפרק זמן מסוים ממגרשי הספורט, מצד שני. אין סתירה בין השניים שכן כאמור ערוץ ההרחקה מיוסד על תשתית ראייתית מסוימת שאינה זהה בהכרח לזו שעליה ניתן לבסס כתב אישום. יתר על כן, צו ההרחקה עשוי להינתן גם כאשר לא מוגש כתב אישום, או כאשר יש יסוד מספיק לחשש שהמורחק עלול להפריע ולשבש משחקי כדורגל עתידיים".

12. יש להביא בחשבון כי באירועי ספורט המוניים ישנו פעמים רבות קושי רב בביסוס אישומים פליליים כנגד מעורבים באירועי אלימות. זאת מטעמים שונים כגון מספרם הרב של הנוכחים במקום; מספר מעורבים רב לעיתים בביצוע העבירה; ריבוי אירועים ומשימות המוטלות על כוחות המשטרה באירוע ספורט המוני; העדר שיתוף פעולה של עדים לאירוע מחמת "ערבות הדדית" (או כפי שעלה בענייננו- הימנעות מ"הלשנה"); לבוש זהה של רבים מהמשתתפים באירוע; וכו'.

13. המחוקק, אם כן, ניתק את הקשר בין הרמה הראייתית הנדרשת במשפט הפלילי לבין הרמה הראייתית הנדרשת לצורך הפעלת אמצעים מניעתיים. נראה כי היסוד של "חשד סביר" מאפשר לבסס בזהירות הראויה הפעלת אמצעי של הרחקה במקרה בו קיימות ראיות שלא היו הופכות להיות קבילות במשפט פלילי, וזאת בדומה לסמכויות הנתונות לבית המשפט בחוק המעצרים. יש לציין כי הדרישה הראייתית בחוק איסור אלימות בספורט מאפשרת הרחקה למשך שלוש שנים, בניגוד לחוק המעצרים המגביל את קביעת הערבויות במסגרתו למשך 180 יום בלבד, בהתבסס על חשד סביר בלבד. עם זאת נראה כי יש מקום להגביל את תקופת ההרחקה ביחס ישיר לעוצמת התשתית הראייתית שמוצגת בפני בית המשפט (ראו ע"ח (י-ם) 37245-09-13 **כהן נ' מדינת ישראל**, פסקה 10 (24.9.2013)).

14. עיינתי בחומרי החקירה שנאספו בתיק בעניינו של המשיב, ואני סבורה כי צירופם יחדיו עונה על דרישת החשד הסביר בהתאם לחוק איסור אלימות בספורט. אני מפנה למסמכים שסומנו על ידי מב/1-מב/8.

15. בית המשפט המחוזי בעניין שבפנינו הורה על הגבלת תקופת ההרחקה למשך 180 יום בלבד במקרה בו מחליטה המשטרה שלא לחשוף את חומרי החקירה לחשוד (לדעה אחרת ראו כב' השופט משה יועד הכהן בעמ"י 25158-05-16 **אשש נ' מדינת ישראל** (19.5.2016)). מאחר שבעניינו לא ניתן למשיב ולבא-כוחו לעיין בחומר החקירה אין לקבל את בקשת המשטרה להורות על הרחקה לשלוש שנים ויש להגביל הרחקה זו ל-180 יום בלבד החל מיום מעצרו של המשיב. יש לציין כי הן לאור העובדה שהמשיב היה מורחק בעבר ממגרשי כדורגל; הן לאור טיב התשתית הראייתית; והן לאור חומרת החשד שעניינו בירי פצצת תאורה לכיוון האצטדיון; לא מצאתי לנכון להפחית את תקופת ההרחקה.

16. אשר על כן אני מורה כי יאסר על המשיב להיכנס למגרשי כדורגל לצורך צפייה במשחקי כדורגל המתקיימים בהם וזאת עד ליום 1.7.2017. בכל משחקי הכדורגל בהם תשחק קבוצת בית"ר ירושלים יתייבב המשיב ויחתום במהלך המחצית בתחנת המשטרה הקרובה למקום מגוריו.

17. תיק החקירה יוחזר למבקשת באמצעות המזכירות.

18. המזכירות תמציא העתק ההחלטה לצדדים.

19. זכות ערר כחוק.

ניתנה היום, ח' אדר תשע"ז, 06 מרץ 2017, בהעדר הצדדים.